

Nagovor direktorice CMEPIUS na nacionalnem posvetu o visokem šolstvu
»Diverzifikacija visokega šolstva«
15. 2. 2012

Spoštovani gospod minister, spoštovani rektorji, spoštovani predstavniki visokošolskih in višješolskih institucij, predstavniki gospodarstva in študentov, spoštovani gostje!

Lepo pozdravljeni na že tradicionalnem posvetu visokega šolstva, ki ga CMEPIUS skupaj z ministrstvom organizira v sklopu evropskega projekta »Nacionalne skupina bolonjskih ekspertov«.

Letošnja tematika je namenjena diverzifikaciji visokega šolstva, saj resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva 2011 - 2020 diverzifikacijo sistema razume kot enega od instrumentov za doseganje ciljev visokega šolstva, ki naj bi prispevala k večji raznolikosti, predvsem pa kakovosti slovenskega visokošolskega sistema.

Naša družba v današnjih kriznih časih še posebej potrebuje mlade s kakovostnim znanjem in veščinami, ki se bodo lahko kompetentno odzivali na problematiko tako trga dela, kot tudi širše družbe, iskali nove rešitve in ponujali sveže ideje. Visokošolska izobrazba je postala tako rekoč nuja. Zato je naša naloga in dolžnost, da zagotovimo kakovostnega izobraževanja za vse, ki vstopajo v naš visokošolski prostor.

Zato bi visokošolske institucije svojo moč morale usmeriti v sistem, ki bo znal realno, brez podcenjevanja ali precenjevanja vrednotiti vse oblike, tako teoretskega, kot strokovnega visokošolskega znanja in zagotoviti, da bo ob jasnih in trdnih kriterijih kakovosti ta sistem tudi prehodni iz enega področja v drugega. Pri tem je zelo pomembno predvsem, je to sistem, ki mlade ob zaključku izobraževanja usposobi za spoprijem s problemi, ki jih čakajo na delovnem mestu. Da imajo torej za to ustrezne kompetence.

Kompetence pa včasih dajejo vtis, da so bolj seznam želja ali obljub, zapisan v študijskih programih. Saj so tisto, kar dejansko šteje učni izidi. Le-ti pa potrebujejo jasne kriterije kakšne metode, procesi, načini so potrebni za njihovo realizacijo ter na kakšen način poteka njihovo ugotavljanje. Zagotoviti je potrebno da je ta način verodostojen, saj lahko le tako te ugotovitve dejansko vplivajo na spodbujanje kakovosti na ustanovah, na delodajalce, kot tudi širšo javnost. Kakovostno znanje namreč ni naključje, temveč je rezultat sistematičnih prizadevanj. Kakovost je kultura, ki temelji na znanju.

Za doseganje učnih izidov, ki odlikujejo konkurenčne in inovativne iskalce zaposlitve pa mora biti na sodobnih visokošolskih institucijah poudarek predvsem na učenju in ne na poučevanju. Poudarek mora biti na inter-disciplinarnosti, saj je to ustrezen način za razvoj znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo mladi, družba in trg dela. To pomeni tudi tesnejše stike med profesorji in študenti, profesorjem pa s tem nalaga, da prevzamejo odgovornost za učne izide študentov. Ob tem seveda prav profesorji s svojim medsebojnim sodelovanjem, razumevanjem in na osnovi medsebojnih akademskih vrednot spoštovanja dajejo zgled študentom.

S sodelovanjem in razumevanjem, v partnerskem sodelovanju vseh institucij razpravljajmo o naših ciljih, kam želimo in kaj želimo doseči. Odprimo vrata konstruktivni kritiki, drugače mislečim in se plemenitimo z različnimi idejami in pogledi. In ne zatikajmo se ob imenu te poti. Kajti uporabnikov znanja ne zanima ali je to bolonjska, lizbonska, diverzifikacijska, binarna, internacionalna ali kakšna druga pot, ki vodi do kakovosti. Zanimajo jih njeni rezultati, njihova uporabnost in učinek. Osredotočimo se na cilj, vendar razmišljajmo analitično. Imejmo dober pogled na celoto dogajanja, čeprav ga bomo mogoče včasih morali prekiniti zaradi podrobnejšega pregleda, sploh v primeru nejasnosti ali napak in takrat napredovati iz nižje točke.

In ne pozabimo. Za dvig kakovosti pravzaprav ne potrebujemo dodatnih sredstev, temveč prerazporeditev že obstoječih virov (tako finančnih, kot človeških) v bolj učinkovito in funkcionalno celoto. Ta naloga še zdaleč ni lahka in zahteva odkritosrčen in kritičen pogled v drobovje lastnih institucij. Pa vendar je odgovornost vseh nas, ki smo na vodstvenih položajih, da si ne izberemo poti, ki je najlažja. Temveč, da zadeve v luči zastavljenih ciljev pretehtamo in tudi izpeljemo. Kajti kakovost sicer ni darilo, je pa prosto na razpolago. In tisto kar je drago so dejansko vse stvari, ki so posledica tega, da zadeva ni bila dobro opravljena že prvič¹.

Hvala vsem, ki ste se našemu povabilu na posvet odzvali in upam, da bomo z današnjo živahno in razgibano razpravo uspeli narediti korak naprej v smeri kakovostnega razvoja visokega šolstva bodočih generacij. Hkrati pa bi apelirala na vse današnje in prihodnje razpravljavce, da o prihodnosti slovenskega visokošolskega prostora ne razmišljajo z vidika ohranjanja lastnega obstoja, identitete ali statusa. Razmišljajmo in razpravljajmo družbeno odgovorno, v luči zagotavljanja mladim in celotni družbi kakovostno in polno življenje.

mag. Alenka Flander

---

¹ Povzeto po (B. Crosby)